

T.C. SAYIŞTAY BAŐKANLIĐI

NEVŞEHİR BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	8
8.	EKLER.....	15

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 :2015-2017 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri.....	1
Tablo 2 :2015-2017 Dönemi Giderlerin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri	1
Tablo 3 :2017 Mali Yılı Bilançosu.....	15
Tablo 4 :2017 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu.....	18

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Nevşehir Belediyesi belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisidir. Kurumun görev ve sorumlulukları esas olarak 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesinde sayılmıştır.

Belediye bütçesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesinde yapılan sınıflandırma uyarınca mahalli idare bütçesi olarak hazırlanmakta ve uygulanmakta olup mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 27.05.2016 tarih 29724 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Kurumun son üç yıl bütçe gelir ve giderlerinin ekonomik sınıflandırma açısından seyrine ilişkin tutarlar aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1 :2015-2017 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Açıklama	2015 Yılı Net Tahsilatı	2016 Yılı Net Tahsilatı	2017 Yılı Net Tahsilatı	Değişim Oranı (%) 2017/2015
Vergi Gelirleri	9.259.943,97	10.109.194,18	10.822.451,61	17%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	18.204.329,92	25.425.353,27	24.223.954,36	33%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.795.265,41	1.006.083,53	398.464,21	-78%
Diğer Gelirler	50.193.542,76	55.979.614,08	74.186.428,16	48%
Sermaye Gelirleri	17.859.873,10	20.079.863,29	2.039.034,12	-89%
Red ve İadeler(-)				
Toplam	97.312.955,16	112.600.108,35	111.670.332,46	15%

Tablo 2 :2015-2017 Dönemi Giderlerin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gider Türü	2015	2016	2017	Değişim Oranı (%) (2017/2015)
Personel Giderleri	23.242.461,86	30.063.749,59	29.722.943,80	28%
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.981.550,35	5.215.331,99	4.994.004,56	25%
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	51.263.382,69	48.938.947,56	52.390.587,31	2%
Faiz Giderleri	480.050,73	1.440.196,87	755.802,63	57%
Cari Transferler	2.065.127,61	7.066.436,77	3.894.165,46	89%
Sermaye Giderleri	19.350.604,56	39.259.945,68	38.385.521,98	98%
Sermaye Transferleri	318.384,72	329.933,98	473.734,26	49%
Bütçe Gider Toplamı	100.701.562,52	132.314.542,44	130.616.760,00	30%

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe

Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını

oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmaz Envanterinin Yönetmelik Hükümlerine Uygun Olarak Yapılmaması

2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile çıkarılan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 7'nci maddesine göre; kamu idarelerinin, taşınmazlarıyla ilgili bilgilerini bilgisayarlarında çeşitli formlara kaydederek veya defterlerine yazarak kaydını tutmaları ve mali hizmetler biriminin de bu formları konsolide ederek taşınmaz icmal cetvellerini oluşturması gerekmektedir.

Bu hüküm gereğince; Belediye, taşınmazlarını Yönetmeliğe ekli kayıt planına uygun olarak 7'nci maddede belirtilen form ve cetvelleri ("Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu", "Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu", "Orta Malları Formu", "Genel Hizmet Alanları Formu", "Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu" ve "İcmal Cetveli") kullanarak kaydedecektir. Ancak yapılan incelemelerde kurum taşınmazlarının kaydının tutulmasına ve taşınmazların bilgisayar kayıtlarının bulunmasına karşın yönetmelik ekinde belirtilen kayıt planına uygun formların halen kullanılmadığı görülmüştür.

Bu sebeple Mali hizmetler birimi tarafından yönetmelikte belirtilen formlar esas alınarak icmal cetvelleri oluşturulmadığı için taşınmazların envanter ve değerlendirme işlemleri, dolayısıyla da muhasebe kayıtları tam anlamıyla fiili durumu yansıtmamaktadır. Bu kapsamda taşınmazların muhasebe kayıtlarının yukarıda belirtilen şekilde yapılmaması sonucu 250-Arazi ve Arsalar, 251-Yer Altı Ve Yerüstü Düzenleri, 252-Binalar ve 500-Net Değer/Sermaye hesaplarının gerçek değerleri ile mali tablo ve raporlarda yer almadığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile çıkarılan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazlarının Kaydına ilişkin Yönetmeliğin 7'nci maddesinde belirtilen form ve cetvellerinin düzenlenmesi sağlanıp, Mali Hizmetler Birimi tarafından bu formlar esas alınarak icmal cetvellerinin oluşturulup ilgili hesapları intikali sağlanacaktır."

Demektedir.

Sonuç olarak Takip eden denetim döneminde, yapılan işlemlerin mevzuata uygun hale getirilip getirilmediği izlenecektir.

BULGU 2: Kıdem Tazminatı ve Karşılıkları Hesabının Muhasebe Kayıplarında Eksik Yer Alması

Belediyede kadrolu işçi statüsünde çalışan personeller için kıdem tazminatı karşılıklarının eksik hesaplandığı, hizmet alımı yoluyla çalıştırılanlar işçiler için ise herhangi karşılık ayrılmadığı ve yapılan bu hatanın sonucu olarak da 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının mali tablolarda hataya sebep olduğu, bunun da mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı” başlıklı 281'inci maddesinde;

“(1) Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.” Hükmü;

282'nci maddesinde;

“(1) Hesaba ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Vadeleri bir yılın altına düşen ve faaliyet dönemi içerisinde ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı tutarları bu hesaba alacak, 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Ödenen tazminatlar bu hesaba borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.” Hükmü;

Yine “472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı” başlıklı 330' uncu maddesinde;

“(1) Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.” Hükmü;

331'inci maddesinde;

“(1) Hesaba ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarları bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Vadeleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıkları bu hesaba borç, 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.”

hükümleri yer almakta olup 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı, uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kıdem tazminatı karşılığı hesabında kayıtlı tutarlardan, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının dönem sonunda bu hesaba kaydedileceği,

Yine 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının, mevzuatı gereğince belirlenen esaslar çerçevesinde ayrılacak uzun vadeli her türlü borç ve gider karşılığının izlenmesi için kullanılacağı açıklanmış olup, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının da belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı açıklanmıştır.

Yukarıda belirtildiği üzere kamu muhasebesinin ihtiyatlılık ilkesine göre; kurumlar muhasebe uygulamalarında muhtemel risk ve olaylara karşı ilgili yönetmeliklerde belirtilen durumlarda karşılık ayırmak durumundadırlar. Bu karşılık ayırma aynı zamanda kamu idaresinin üreteceği mali tabloların doğru ve tam veri üretmek suretiyle kurumun mali durumunu gerçek ölçüde göstermesi bakımından gereklidir.

Kurumun 2017 yılı işlem ve faaliyetleri ile bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde; kurumda kadrolu işçi statüsünde çalışan 149 personel için kıdem tazminatı karşılığı hesaplandığı ve hesaplanan tutarların eksik olduğu, hizmet alım suretiyle çalışan 321 personel için ise 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına kaydedilmesi gereken karşılıkların hiç ayrılmadığı ve dolayısıyla bu hesapların mali tablolarda yer almadığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen gerekçelerle idarenin 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının olması gerekenden yaklaşık olarak 14.700.000,00-TL eksik görüldüğü değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "... 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı açıklanmıştır.

Yukarıda belirtildiği üzere kamu muhasebesinin ihtiyatlılık ilkesine göre; kurumlar muhasebe uygulamalarında muhtemel risk ve olaylara karşı ilgili yönetmeliklerde belirtilen durumlarda karşılık ayırmak durumundadırlar. Bu karşılık ayırma aynı zamanda kamu idaresinin üreteceği mali tabloların doğru ve tam veri üretmek suretiyle kurumun mali durumunu gerçek ölçüde göstermesi bakımından gereklidir. Denilmektedir.

Kıdem tazminatı karşılığı hesap kayıtlarının 14.700.000,00 TL artırılması durumu 630 Giderler Hesabının da artırılması demek oluyor ve bu durum da direkt olarak faaliyet hesaplarının olumsuz etkilemesi anlamına geliyor. Gerçek anlamda bir faaliyeti yansıtmayıp 472 hesabın karşılığı olarak çalışan 630 Giderler Hesabı Faaliyet hesaplarımızı, mali tablolarımızı doğru ve tam veri üretmek anlamında Belediyemizin mali durumunu gerçek ölçüde göstermesi bakımından olumsuz etkilediğinden personellerimizin tamamı için kıdem tazminatı karşılığı ayırmak yerine kısmi karşılık ayırma yöntemine başvurulmuştur."

Denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresince bulgumuza iştirak edilmiş olmakla birlikte 2017 yılına ilişkin 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabında herhangi bir düzeltmenin yapılamaması nedeniyle mali tablolarda oluşan 14.700.000,00 TL'lik hatanın etkisi 2017 yılı Mali Tabloları için devam edecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Nevşehir Belediyesi 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşününün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kiraya Verilen Duran Varlıkların Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Yapılan incelemelerde idarenin mülkiyetinde bulunan bazı taşınmazların kiraya verildiği ancak kiraya verilen bu taşınmazların 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile karşılık hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar ile ilgili Hesabın İşleyişi başlıklı 476'ncı maddesine göre; kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir. Kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilir.

Kamu idarelerinin, varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarının dışında olan ancak mali tabloların bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır olmasını sağlamak için gerekli olan nazım hesapları kullanmaları gerekir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde nazım hesapların kullanımına ilişkin olarak; Kamu idarelerinin varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarının dışında, muhasebenin bilgi verme ve izleme görevi yüklediği işlemleri, muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemleri ile gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerine ilişkin işlemlerini izlemek üzere nazım hesapların kullanılacağı, nazım hesapların yalnızca ilgili olduğu diğer nazım hesaplarla karşılıklı olarak borç ve alacak çalışan hesaplardan oluştuğu, bu hesapların mizanda ve bilançonun dipnotunda gösterileceği ilkeleri belirlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde idareler kiraya verdikleri taşınmazlarını muhasebe yönetmeliklerinde yer verilen ilke ve esaslara uygun olarak nazım hesaplarına kaydetmelidirler.

Kurum kayıtlarında yapılan incelemelerde idarece kiraya verilen 124 adet taşınmazdan yaklaşık olarak 93 tanesinin kurum muhasebe kayıtlarında yer almadığı ve rayiç değerlerinin tespit edilmediği ve dolayısı ile nazım hesaplarda takip edilemediği, muhasebe kayıtlarında

yer alan 31 adet taşınmazın da 15 adetinin hesaplarda görünmediği ve yaklaşık tutarının 2.122.974,21-TL olduğu görülmüştür.

Kiraya verildiği halde kayıtlarda bulunmayan taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri dikkate alınarak bedellerinin tespit edilmesi, kurum envanter kayıtlarına alındıktan sonrada nazım hesaplarda takip edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kiraya verildiği halde kayıtlarda bulunmayan taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri dikkate alınarak bedellerinin tespit edilmesi, kurum envanter kayıtlarına alındıktan sonrada nazım hesaplarda takip edilmesi için gerekli işlemler yapılacaktır."

Demektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusuna ilişkin hataya idare tarafından iştirak edilse de bu durum 2017 yılı mali tablolarında oluşan 2.122.974,21 TL'lik hatalı kayıtları değiştirmeyecektir.

BULGU 2: Kanalizasyon ve Su Tesisi Harcamalarına Katılma Paylarının Mevzuatında Öngörülen Şekilde Tahakkuk ve Tahsilinin Yapılmaması

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun, "*Kanalizasyon harcamalarına katılma payı*" başlıklı 87'nci maddesinde; Belediyelerce ve belediyelere bağlı müesseselerce, yeni kanalizasyon tesisi yapılması veya mevcut tesislerin sıhhi ve fenni şartlara göre ıslah edilmesi halinde, bunlardan faydalanan gayrimenkullerin sahiplerinden, kanalizasyon harcamalarına katılma payı alınacağı; "*Su tesisleri harcamalarına katılma payı*" başlıklı 88'inci maddesinde ise; Belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce beldede yeni içme suyu şebeke tesisleri yapılması veya mevcut şebeke tesislerinin tevsi ve ıslahı halinde, dağıtımın yapıldığı saha dahilindeki gayrimenkullerin sahiplerinden, su tesisleri harcamalarına katılma payı alınacağı ifade edilmiş; aynı kanununun 89'uncu maddesinde "*Payların hesaplanmasına*", 90'inci maddesinde "*Payların tahakkuk şekline*", 91'inci maddesinde "*Tahakkuk zamanına*", 92'nci maddesinde "*Payların ilanına*" ve 93'üncü maddesinde ise "*Tahsil şekline*" ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Yine Belediye Meclisinin 07.10.2016 tarih ve 79 sayılı kararıyla 2017 yılı gelir tarifesi yürürlüğe konulmuştur. Tarifede "*abonelerin ilk tesislerinde alınacak şebeke katılım payı*"

başlıklı 5'inci maddesi ile yeni aboneliklerin ilk tesisinde 200,00-TL, "belediyeye müracaat ederek su ve kanal bağlantısı yaptırmak isteyenlerden alınacak yer gösterme ücreti" başlıklı 13'üncü maddesi ile de 50,00-TL sabit ücret belirlendiği anlaşılmaktadır.

Kurumca 2464 sayılı Kanununun 87 ve 88'inci maddelerinde ifade edilen "Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı" ve "Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı" şeklinde ayrıma gidilmeden yukarıda belirtilen "yeni abone katılım" ve "yer gösterme" ücretlerinin tahakkuk ve tahsilinin yapıldığı ancak yapılan tahakkuk ve tahsil işlemlerinin 2464 sayılı Kanun'a uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Şöyle ki; adı geçen kanununun 87 ve 88'inci maddelerinde düzenlenen harcamalara katılım paylarının, kurumca yapılan yatırım harcamasından fayda sağlayan gayrimenkul sahiplerinden, yine kanunda belirtilen şekil ve usulde tahakkuk ve tahsil edilmesi gerektiği halde bu yapılmamış, yeni abonelik için başvuran tüm abonelerden tarife ile belirlenen tutar katkı paylarına karşılık olmak üzere talep edilmiştir. Bir başka ifadeyle, abonelerin söz konusu yatırım harcamasından faydalanıp faydalanmadığına bakılmaksızın katkı payı tahakkuk ve tahsili yapılmıştır. Bu uygulama, ilgili yılda 2464 sayılı kanununun 87 ve 88'inci maddeleri kapsamına giren bir yatırım harcamasının yapılmaması durumunda da, abonelerden harcamalara katılım payı tahsil edilmesine, kanunda belirtilen üst limitin aşılmasına veya ıslah için yapılan su ve kanalizasyon harcamalarının ilgililerden tahsil edilmemesine neden olabilecektir. Kurumca yapılan bu uygulamanın, 2464 sayılı Kanun hükümlerine uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre Kanalizasyon ve Su Tesislerine Katılım Payı alınması ile ilgili 89,90,91,92 ve 93. Maddelerine göre katılım payları alınmasına yönelik tahakkuk işlemleri yeniden gözden geçirilmiş olup, 2018 Yılı Nevşehir Belediyesi Gelir Tarifesinin 18. Maddesi 6. Bendinde katılım payları alınması konusunda yeni bir madde eklendiği" ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresince bulguda belirtilen konu ile ilgili gerekli düzenlemelerin yapıldığı belirtilmiş olup takip eden denetim döneminde, yapılan işlemlerin mevzuata uygun hale getirilip getirilmediği izlenecektir.

BULGU 3: Kurum Adına Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Eksik Yer Alması

Kuruma ait taşınmazların tapu kayıtları ile muhasebe kayıtlarında yapılan incelemelerde tapu kayıtlarında bulunan bazı taşınmazların muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde;

“(1) Maddi duran varlıklar hakkında; Taşınır Mal Yönetmeliği ve 13/9/2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin ilgili hükümleri ile aşağıdaki hükümlere göre işlem yapılır.

(2) Maddi duran varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir:

a) Maddi duran varlıkların hesaplara alınması

Edinilen maddi duran varlıklar, maliyet bedeli ile hesaplara alınır. Maliyet bedeline varlıkların elde edilmesinde yapılan her türlü gider ilave edilir. Bağış veya hibe olarak edinilen maddi duran varlıklar varsa bilinen değeri, yoksa değerlemesi yapıldıktan sonra tespit edilen değeri ile hesaplara alınır

...” denilmektedir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “*Kayıt ve kontrol işlemleri*” başlıklı 5'inci maddesinde,

“(1) Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.

2) Ek 1'deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınır

...” hükmüne yer verilmiştir.

Söz konusu hükümler uyarınca mevcut taşınmazlar ile edinilen maddi duran

varlıkların; maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin; rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacağı anlaşılmaktadır.

Ancak yapılan incelemelerde kurum adına tapuya kayıtlı olan taşınmazların bir kısmının muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür. Bu itibarla, tapu kayıtlarında yer alan taşınmazların mevzuat hükümleri uyarınca muhasebe kayıtlarına alınmasının gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz adına tapuya kayıtlı olan taşınmazlardan muhasebe kayıtlarında yer almayanların muhasebe kayıtlarına alınması ile ilgili gerekli çalışmalar başlatılmıştır."

Denilmiştir.

Sonuç olarak Takip eden denetim döneminde, yapılan işlemlerin mevzuata uygun hale getirilip getirilmediği izlenecektir.

BULGU 4: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Nevşehir Belediyesi mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır. Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Nevşehir Belediyesi tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilerek mevzuata uygun işlem tesis edilmesinin kurum yararına olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsili ile ilgili mevzuata uygun işlem tesis edilmesi hususunda gerekli çalışmalar başlatılmıştır."

Demektedir.

Sonuç olarak Takip eden denetim döneminde, yapılan işlemlerin mevzuata uygun hale getirilip getirilmediği izlenecektir.

BULGU 5: Belediyenin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Belediyenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlardan bir kısmının mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmadığı, bunların mevcut kullanım şekline göre kayıtlara alınmadığı ve cins tashihlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin "*Cins tashihlerinin yapılması*" başlıklı 10'ncü maddesinde;

"Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır." denilmektedir.

Ayrıca mezkûr Yönetmeliğin "*Kayıt değişikliği işlemleri*" başlıklı 11'inci maddesinde; "*Kadastro, imar, ifraz, tevhid, cins tashihi, yüzölçüm değişikliği, kat mülkiyeti tesisi, kamuya*

terk gibi nedenlerle taşınmazda meydana gelebilecek değişikliklerde kayıtlar kapatılıp oluşan taşınmazlar esas alınarak yeni kayıt tesis edilir.” hükümlerine yer verilmiştir.

Bu hükümler uyarınca Belediyenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlarından, mevcut kullanım şekli ile tapu kaydı birbirine uygun olmayanların mevcut kullanım şekline göre kayıtlara alınması ve cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazlarının Kaydına İlişkin Yönetmeliğin "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'ncu maddesine uygun olarak Belediyemizin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlarından, mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarından birbirine uygun olmayanların mevcut kullanım şekline göre kayıtlara alınması ve cins tashihlerinin yapılması sağlanacaktır."

Denilmektedir.

Sonuç olarak Takip eden denetim döneminde, yapılan işlemlerin mevzuata uygun hale getirilip getirilmediği izlenecektir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Tablo 3 :2017 Mali Yılı Bilançosu

AKTİFLER		PASİFLER	
	2017(Cari Yıl)		2017(Cari Yıl)
I- Dönen Varlıklar	35.737.837,44	III- Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	85.229.078,98
10 Hazır Değerler	1.965.933,13	32 Faaliyet Borçları	31.518.014,69
102 Banka Hesabı	1.920.128,01	300 Banka Kredileri Hesabı	1.718.858,72
108 Diğer Hazır Değerler Hesabı	0,00	320 Bütçe Emanetleri Hesabı	29.799.155,97
109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	45.805,12	33 Emanet Yabancı Kaynaklar	8.989.271,60
Menkul Kıymet Ve Varlıklar	210,37	330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	5.338.517,19
111 Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları Hesabı	210,37	333 Emanetler Hesabı	3.650.754,41
12 Faaliyet Alacakları	5.657.416,68	34 Alınan Sipariş Avansları	36.014.400,00
120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	0,00	340 Alınan Sipariş Avansları	36.014.400,00
121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	5.162.739,33	36 Ödenecek Diğer Yükümlülükler	7.173.993,39
122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı	147.274,66	360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	2.884.954,11
126 Verilen Depozito ve Teminatlar	347.402,69	361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	819.509,81
14 Diğer Alacaklar	1.681.756,02	362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	382.967,30
140 Kişilerden Alacaklar Hesabı	1.681.756,02	363 Kamu İdareleri Payları Hesabı	451.397,98
15 Stoklar	334.105,20	368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı	2.635.164,19
150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı	334.105,20	37 Borç ve Gider Karşılıkları	175.412,33
16 Ön Ödemeler	580.666,33	372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	175.412,33
162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	580.666,33	38 Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	1.357.986,97
19 Diğer Dönen Varlıklar	25.517.749,71	381 Gider Tahakkukları Hesabı	1.357.986,97
190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	25.517.749,71	IV- Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	21.299.070,83
II- Duran Varlıklar	302.442.615,07	40 Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	18.714.468,55
22 Faaliyet Alacakları	773.017,78	400 Banka Kredileri Hesabı	15.933.887,71
220 Gellirlerden Alacaklar Hesabı	644.450,24	438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar	2.780.580,84
222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı	128.567,54	47 Borç ve Gider Karşılıkları	2.575.656,75
226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	0,00		

24 Mali Duran Varlıklar	10.129.655,27	472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	2.575.656,75
240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	9.667.655,27	48 Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	8.945,53
241 Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	462.000,00	481 Gider Tahakkukları Hesabı	8.945,53
25 Maddi Duran Varlıklar	291.539.942,02		
250 Arazi ve Arsalar Hesabı	143.569.656,30	V- Öz Kaynaklar	231.652.302,70
251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	118.511.372,11	50 Net Değer	174.970.931,74
252 Binalar Hesabı	43.576.694,06	500 Net Değer Hesabı	174.970.931,74
253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	4.017.388,93	57 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	41.527.165,79
254 Taşıtlar Grubu	6.581.756,11	570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	41.527.165,79
255 Demirbaşlar Hesabı	3.966.110,07	58 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-4.703.908,60
257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-38.699.064,10	580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)	-4.703.908,60
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	10.016.028,54	59 Dönem Faaliyet Sonuçları	19.858.113,77
26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00	590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	19.858.113,77
260 Haklar Hesabı	2.035.030,22		
268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-2.035.060,22		
29 Diğer Duran Varlıklar	0,00		
294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	0,00		
299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	0,00		
	=====		=====
Aktif Toplam	338.180.452,51	Pasif Toplam	338.180.452,51

Nazım Hesaplar		2017
900	Gönderilecek Bütçe Emanetleri Hesabı	99.383.240,00
901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	230.000.000,00
905	Ödenekli Giderler Hesabı	130.616.760,00
910	Alınan Teminat Mektupları Hesabı	6.881.329,60
920	Gider Taahhütleri Hesabı	20.507.560,93
990	Kiraya Verilen Duran Varlıklar	16.355.990,91

993	Maddi Duran Varlıkların Kira Ve İrtifak Hakkı	131.091.109,00
-----	---	----------------

Tablo 4 :2017 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Hesap Kodu	Yardımcı Hesaplar I	Giderin Türü	Borç	Alacak	Bakiye	Hesap Kodu	Yardımcı Hesaplar I	Gelirin Türü	Borç	Alacak	Bakiye
		Giderler Toplamı						Gelirler Toplamı			
630	1	Personel Giderleri	28.297.656,13	0,00	28.297.656,13	600	1	Vergi Gelirleri	226.449,19	11.677.038,77	11.450.589,58
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.994.004,56	0,00	4.994.004,56	600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	187.986,75	24.862.326,54	24.674.339,79
630	3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	40.224.090,69	74.876,00	40.149.214,69	600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	0,00	398.464,21	398.464,21
630	4	Faiz Giderleri	844.881,68	0	844.881,68	600	5	Diğer Gelirler	7.275,94	80.869.203,02	80.861.927,08
630	5	Cari Transferler	2.667.723,76	0,00	2.667.723,76	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	713.566,19	713.566,19
630	7	Sermaye Transferleri	473.734,26	0	473.734,26						
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri	77.363,56	0	77.363,56						
630	12	Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	58.151,63	0	58.151,63						
630	13	Amortisman Giderleri	5.728.974,77	0	5.728.974,77						
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	12.919.261,99	49.540,00	12.869.721,99						
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	1.880.535,04	0	1.880.535,04						
630	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	95.598,15	0	95.598,15						
630	99	Diğer Giderler	103.212,86	0	103.212,86						
		Giderler Toplamı	98.365.189,08	124.416,00	98.240.773,08			Gelirler Toplamı	421.711,88	118.520.598,73	118.098.886,85